

Pachyphlodes citrina

Kratertryffel

Storsvampar, Sporsäcksvampar

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Kunskapsbrist (DD)

Klass: *Pezizomycetes*, **Ordning:** *Pezizales* (skålsvampar), **Familj:** *Pezizaceae*, **Släkte:** *Pachyphlodes* (kratertryfflar), **Art:** *Pachyphlodes citrina* - kratertryffel (Berk. & Broome) Doweld **Synonymer:** *Pachyphloeus citrinus* Berk. & Broome, *Pachyphlodes citrinus* (Berk. & Broome) Doweld

Kännetecken

Kratertryffel är en sporsäcksvamp med nära släktskap till de äkta tryfflarna. Fruktkropparna är små, rundade, upp till 1,5 cm vida, kompakta, mörkt bruna till svarta och tydligt vårtiga. Mynningsporen är insänkt. Vid basen av fruktkroppen finns en liten myceltuss. I genomskärning är svampen mörkt gröngul till olivbrun och svagt ådrig. Sporsäckarna ligger oregelbundet strödda och innehåller åtta runda gulaktiga, fintaggiga sporer. Sporen omges länge av ett geléaktigt hölje.

Utbredning och status

Kratertryffel är bara insamlad på två platser i norra Götaland, dels utanför Jönköping, dels i Gullspång. Den är ansedd som sällsynt i Danmark och är utbredd över stora delar av Europa samt även rapporterad från Nordamerika. Arten är rödlistad i Danmark och Tyskland.

Ekologi

Svampen lever underjordiskt och utvecklar sina fruktkroppar dolt eller just i markytan. Liksom många andra tryfflar växer även denna art i ädellövskog med ek och hassel. Fruktkropparna påträffas helst på mer eller mindre bara jordfläckar under täta hasselbuskage.

Hot

Arten är en ädellövskogsart som hotas av att dess biotop avverkas, omvandlas till granskog eller tas i anspråk för annan markanvändning.

Åtgärder

Samtliga kända lokaler bör skyddas och beskrivas markhistoriskt för att bättre klargöra lämpligaste skötsel. Arten bör eftersökas på andra lämpliga lokaler i södra Sverige. Generellt bör ädellövskogar av det slag kratertryffel kräver inte utnyttjas för skogsbruk eller exploateras på annat sätt, alternativt skötas på ett för arten gynnsamt sätt.

Litteratur

Kers, L.E. 1981. Några anmärkningsvärda fynd av hypogeiska svampar i Sverige. *Svensk Bot. Tidskr.* 75: 129–140.
Lange, M. 1956. Danish Hypogeous Macromycetes. *Dansk Botanisk Arkiv* 6(1): 1–84.

Författare

Karl-Henrik Larsson 1997.